

Nieuwsbrief SR Updates

Nummer 16, 2025

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:823](#) 27-05-2025

Is er sprake van een 'onderzoek' als bedoeld in artikel 8 lid 5 WVV 1994 en kon het hof volstaan met de constatering van het vormverzuim?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:804](#) 27-05-2025

Heeft de rechtbank ten onrechte het verweer verworpen dat het beslag niet voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:805](#) 27-05-2025

Heeft het hof de verklaringen van de aangever voor het bewijs kunnen gebruiken, terwijl de verdediging ten aanzien van die getuige niet het ondervragingsrecht heeft kunnen uitoefenen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:811](#) 27-05-2025

Heeft het hof het bewezen verklaarde opzet op het zonder invoervergunning binnenbrengen van goederen toereikend gemotiveerd?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:807](#) 27-05-2025

Kan de bewezenverklaring uit de bewijsvoering worden afgeleid?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:775](#) 27-05-2025

Is de gestelde voorwaarde dat de verdachte zich door een forensische polikliniek of soortgelijke zorgverlener laat behandelen en zich houdt aan de aanwijzingen van de zorgverlener verenigbaar met artikel 14c lid 2 onder 11 Sr?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:774](#) 27-05-2025

Bewijksklacht en onrechtmatige toewijzing schadevergoeding?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:773](#) 27-05-2025

Heeft de verdachte zich verzet tegen de opsporingsambtenaren 'werkzaam in rechtmatige uitoefening van hun bediening', nu zij de woning van de verdachte onrechtmatig zijn binnengetrokken?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:660](#) 27-05-2025

Kon de rechtbank een beschikking geven zonder het klaagschrift in de openbare raadkamer te behandelen?

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:815](#) 27-05-2025

Herziening.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:817 27-05-2025

Herziening.

Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2025:819 27-05-2025

Is bij de door opsporingsambtenaren verrichte handelingen sprake geweest van pseudo-dienstverlening als bedoeld in artikel 126i Sv en kon het optreden van de opsporingsambtenaren mede plaatsvinden op grond van artikel 3 Politiewet?

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht en onrechtmatige toewijzing schadevergoeding?

Bewijsklacht en onrechtmatige toewijzing schadevergoeding?

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over de bewezenverklaring van de onder 2 ten laste gelegde mishandeling.

Ten laste van de verdachte is bewezen verklaard dat:

- ‘1. subsidiair hij op 17 november 2020 te [plaats] , [benadeelde 1] en [benadeelde 3] en [benadeelde 4] heeft bedreigd met zware mishandeling, door met een frituurpan met daarin olie of vet, in de richting van deze [benadeelde 1] en [benadeelde 3] en [benadeelde 4] te lopen en vervolgens deze frituurpan in de richting van deze [benadeelde 1] en [benadeelde 3] en [benadeelde 4] te gooien;
2. primair hij op 25 januari 2021 te [plaats] , [benadeelde 2] heeft mishandeld door vanaf korte afstand naar het gezicht van voornoemde [benadeelde 2] te spugen, waarbij speeksel in de ogen en op het gezicht van [benadeelde 2] terecht is gekomen;
3. hij op 25 januari 2021 te [plaats] , opzettelijk [benadeelde 2] , in haar tegenwoordigheid, door feitelijkheden, heeft beledigd, door naar het gezicht van voornoemde [benadeelde 2] te spugen, waarbij speeksel op het gezicht van [benadeelde 2] terecht is gekomen.’

Onder ‘mishandeling’ in de zin van artikel 300 Sr moet worden verstaan het opzettelijk aan een ander toebrengen van lichamelijk letsel of pijn, het opzettelijk benadelen van de gezondheid alsmede – onder omstandigheden – het bij een ander teweegbrengen van een min of meer hevige onlust veroorzakende gewaarwording in of aan het lichaam, een en ander zonder dat daarvoor een rechtvaardigingsgrond bestaat (vgl. HR 9 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2677).

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte zijn gezicht vlakbij het gezicht van het slachtoffer

[benadeelde 2] heeft gebracht en haar vol in het gezicht en de ogen heeft gespuugd, wat zij vreselijk vies en walgelijk vond. Het hierop gebaseerde oordeel van het hof dat de verdachte bij het slachtoffer opzettelijk een min of meer hevige onlust veroorzakende gewaarwording – zoals hiervoor bedoeld – teweeg heeft gebracht en dat hij [benadeelde 2] heeft mishandeld, geeft niet blijk van een onjuiste rechtsopvatting en is toereikend gemotiveerd, nog daargelaten dat uit de gebruikte bewijsmiddelen kan worden afgeleid dat [benadeelde 2] als gevolg van het spugen door de verdachte letsel aan haar ogen heeft opgelopen, te weten een infectie en een beschadiging van het hoornvlies.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt in verband met het onder 1 subsidiair bewezen verklaarde feit over de toewijzing van de vordering tot vergoeding van immateriële schade van de [benadeelde 1] en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel.

In zijn arrest van 28 mei 2019, ECLI:NL:HR:2019:793 heeft de Hoge Raad onder meer overwogen:

‘Van (...) aantasting in de persoon ‘op andere wijze’ is in ieder geval sprake indien de benadeelde partij geestelijk letsel heeft opgelopen. Degene die zich hierop beroept, zal voldoende concrete gegevens moeten aanvoeren waaruit kan volgen dat in verband met de omstandigheden van het geval psychische schade is ontstaan. Daartoe is vereist dat naar objectieve maatstaven het bestaan van geestelijk letsel kan worden vastgesteld. Ook als het bestaan van geestelijk letsel in voornoemde zin niet kan worden aangenomen, is niet uitgesloten dat de aard en de ernst van de normschending en van de gevolgen daarvan voor de benadeelde, meebrengen dat van de in artikel 6:106, aanhef en onder b, BW bedoelde aantasting in zijn persoon ‘op andere wijze’ sprake is. In zo een geval zal degene die zich hierop beroept de aantasting in zijn persoon met concrete gegevens moeten onderbouwen. Dat is slechts anders indien de aard en de ernst van de normschending meebrengen dat de in dit verband relevante nadelige gevolgen daarvan voor de benadeelde zo voor de hand liggen, dat een aantasting in de persoon kan worden aangenomen. Van een aantasting in de persoon ‘op andere wijze’ als bedoeld in artikel 6:106, aanhef en onder b, BW is niet reeds sprake bij de enkele schending van een fundamenteel recht.’

Het hof heeft geoordeeld dat het onder 1 subsidiair bewezen verklaarde feit ‘een dusdanige ernstige inbreuk op de (lichamelijke) integriteit van de benadeelde partij vormt dat dit in zichzelf als aantasting van de persoon op andere wijze dient te worden beschouwd’. Dat oordeel is niet zonder meer begrijpelijk nu het hof heeft overwogen dat onvoldoende duidelijk

is waar de in de tenlastelegging vermelde personen, onder wie [benadeelde 1], zich bevonden op het moment dat met de frituurpan werd gegooid. Daarnaast volstaat als onderbouwing van een ‘aantasting in de persoon op andere wijze’ niet dat de benadeelde partij te kennen heeft gegeven dat zij, kort gezegd, erg geschrokken is door het incident en heeft gevreesd voor haar leven, een deel van het plezier in haar werk heeft verloren en haar werk op een andere manier is gaan uitvoeren, gedurende drie weken onrustig heeft geslapen en nog steeds bang is voor herhaling. Dat brengt mee dat ook de oplegging van de in artikel 36f Sr voorziene maatregel niet in stand kan blijven (vgl. HR 18 juni 2019, ECLI:NL:HR:2019:901).

Het cassatiemiddel slaagt.

Beoordeling van het derde cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt in verband met het onder 2 en 3 bewezen verklaarde onder meer over de toewijzing door het hof van de vordering tot vergoeding van immateriële schade van de [benadeelde 2] en de in verband daarmee opgelegde schadevergoedingsmaatregel.

Het hof heeft onder 2 en 3 bewezen verklaard dat de verdachte [benadeelde 2] heeft mishandeld en beledigd door haar gezicht op twee momenten te bespugen. Het hof heeft in dit verband vastgesteld dat [benadeelde 2] zich hierdoor diep beledigd voelde en letsel aan haar ogen heeft opgelopen. Het hof heeft hierop zijn oordeel gebaseerd dat de benadeelde partij als gevolg van het bewezen verklaarde handelen van de verdachte rechtstreeks schade heeft geleden en dat een smartengeldvergoeding van € 250 wegens immateriële schade het hof billijk voorkomt en daarom in zoverre toewijsbaar is. In het licht van wat is vooropgesteld, getuigt dat oordeel niet van een onjuiste rechtsopvatting en is het toereikend gemotiveerd, in aanmerking genomen dat op grond van artikel 6:106 aanhef en onder b BW voor vergoeding van immateriële schade onder meer plaats is als de benadeelde lichamelijk letsel heeft opgelopen of in zijn eer of goede naam is geschaad.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:774

Zaaknummer: 22/04635

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en R. Kuiper

Advocaten: L.E.G. van der Hut

Wetsartikelen: 36f Sr en 300 Sr

RECHTSPRAAK

Heeft de verdachte zich verzet tegen de opsporingsambtenaren ‘werkzaam in rechtmatige uitoefening van hun bediening’, nu zij de woning van de verdachte onrechtmatig zijn binnengetroden?

Heeft de verdachte zich verzet tegen de opsporingsambtenaren ‘werkzaam in rechtmatige uitoefening van hun bediening’, nu zij de woning van de verdachte onrechtmatig zijn binnengetroden?

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof ten onrechte, althans ontoereikend gemotiveerd, heeft bewezen verklaard dat de verdachte zich heeft verzet tegen opsporingsambtenaren ‘werkzaam in de rechtmatige uitoefening van hun bediening’.

De tenlastelegging onder 2 is toegesneden op artikel 180 Sr. Daarom moet worden aangenomen dat de in de tenlastelegging en de bewezenverklaring voorkomende woorden ‘in de rechtmatige uitoefening van hun bediening’ zijn gebruikt in de betekenis die deze woorden hebben in die bepaling.

Het hof heeft vastgesteld dat de verdachte zich met geweld tegen zijn aanhouding heeft verzet, nadat de opsporingsambtenaren voor de tweede keer zijn woning waren binnengetroden. Het hof heeft dit binnengetroden – dat plaatsvond zonder machtiging zoals bedoeld in artikel 2 Awbi – onrechtmatig geoordeeld, omdat geen sprake was van omstandigheden waarin terstond binnengetroden noodzakelijk was. Dit brengt mee dat het oordeel van het hof dat de in de bewezenverklaring bedoelde ambtenaren werkzaam waren ‘in de rechtmatige uitoefening van hun bediening’ ontoereikend is gemotiveerd.

Het cassatiemiddel slaagt.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:773

Zaaknummer: 22/03920

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en R. Kuiper

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 180 Sr

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder a Sv kan herziening plaatsvinden op grond van de omstandigheid dat bij verschillende arresten of vonnissen die onherroepelijk zijn geworden of bij verstek zijn gewezen, bewezenverklaringen zijn uitgesproken die niet overeen zijn te brengen. Daarnaast kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv herziening plaatsvinden op grond van een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Voor zover de aanvraag een beroep doet op de in artikel 457 lid 1 aanhef en onder a Sv omschreven herzieningsgrond, kan zij niet slagen omdat zich hier niet voordoet het geval dat bij verschillende uitspraken bewezenverklaringen zijn uitgesproken die niet zijn overeen te brengen. Het oordeel in een ontnemingszaak – ongeacht of dat strekt tot toe- of afwijzing van de vordering – kan niet worden aangemerkt als een ‘bewezenverklaring’ als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder a Sv.

De aanvraag kan ook niet slagen voor zover wordt aangevoerd dat het hof een lagere straf aan de aanvrager zou hebben opgelegd als het hof zou hebben kennisgenomen van de uitspraak in de ontnemingszaak tegen de aanvrager. In de aanvraag wordt miskend dat onder ‘een minder zware strafbepaling’ in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet worden verstaan een strafbepaling met een minder zware strafbedreiging. De oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie of het achterwege laten van de oplegging van een sanctie valt daar niet onder.

De aanvraag is kennelijk ongegrond.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:815

Zaaknummer: 25/01179

Rechters: A.L.J. van Strien, T.B. Trotman en R. Kuiper

Advocaten: M.M. van der Marel

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Kan de bewezenverklaring uit de bewijsvoering worden afgeleid?

Kan de bewezenverklaring uit de bewijsvoering worden afgeleid?

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt dat de bewezenverklaring van het onder 1 en 4 ten laste gelegde niet uit de bewijsvoering kan worden afgeleid.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:807

Zaaknummer: 22/04745

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: D.L.A.M. Pluijmakers

Wetsartikelen: 310 Sr

RECHTSPRAAK

Kon de rechtbank een beschikking geven zonder het klaagschrift in de openbare raadkamer te behandelen?

Kon de rechtbank een beschikking geven zonder het klaagschrift in de openbare raadkamer te behandelen?

Beoordeling van het eerste en het tweede cassatiemiddel

De cassatiemiddelen klagen dat geen openbare behandeling van het door de klager ingediende klaagschrift heeft plaatsgevonden.

De cassatiemiddelen slagen. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.2 tot en met 4.4.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:660

Zaaknummer: 23/02602

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en A.E.M. Röttgering

Advocaten: T.J.N. Hameleers

Wetsartikelen: 23 Sv, 552a Sv en 94 Sv

RECHTSPRAAK

Herziening.

Herziening.

Als grondslag voor een herziening kan, voor zover hier van belang, volgens artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv alleen dienen een met stukken onderbouwd gegeven dat bij het onderzoek op de terechtzitting aan de rechter niet bekend was en dat het ernstige vermoeden wekt dat, als dit gegeven bekend zou zijn geweest, het onderzoek van de zaak zou hebben geleid hetzij tot een vrijspraak van de gewezen verdachte, hetzij tot een ontslag van alle rechtsvervolging, hetzij tot de niet-ontvankelijkverklaring van het openbaar ministerie, hetzij tot de toepassing van een minder zware strafbepaling.

Volgens artikel 460 lid 2 Sv moet de aanvraag de gronden vermelden waarop deze berust. De aanvraag moet dus naar behoren gemotiveerd zijn. Dat wordt bevestigd in de wetsgeschiedenis (*Kamerstukken II* 2008/09, 32045, nr. 3, p. 32). Alleen een herzieningsaanvraag die aan deze motiveringseis voldoet, kan in behandeling worden genomen. Een aanvraag die onvoldoende is gemotiveerd, is niet een aanvraag als in de wet bedoeld.

Dit betekent dat, als een aanvraag een beroep doet op een met stukken onderbouwd gegeven als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv,

- a. de aanvraag een nauwkeurige omschrijving moet bevatten van dit gegeven (hierna: het novum) en dat dus niet kan worden volstaan met een verwijzing naar bijgevoegde stukken waaruit zo'n novum zou moeten blijken;
- b. de aanvraag de redenen moet vermelden waarom het novum tot een van de genoemde beslissingen zou hebben kunnen leiden;
- c. de aanvraag, als deze ertoe strekt de bewijsvoering aan te tasten, met voldoende precisie moet uiteenzetten (i) waarom een bepaald onderdeel van de bij de aanvraag gevoegde stukken leidt tot ernstige twijfel aan de juistheid van een nauwkeurig aangeduid gedeelte van de bewijsvoering, en (ii) waarom dat leidt tot het ernstige vermoeden dat het onderzoek van de zaak, als dat gegeven toen bekend was geweest, zou hebben geleid tot een vrijspraak.

Alleen als de aanvraag aan deze eisen voldoet, kan de Hoge Raad beoordelen of de aanvraag gegrond is.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat de handtekening op de akte kennisgeving ingang ontzegging rijbevoegdheid niet de handtekening van de aanvrager is en dat ten minste nader onderzoek had moeten worden gedaan naar de rechtmatigheid van de handtekening op die akte. Uit het bij de aanvraag gevoegde proces-verbaal van de terechtzitting dat de aantekening van het mondeling vonnis inhoudt, volgt echter dat de politierechter gemotiveerd heeft geoordeeld dat die akte in persoon aan de aanvrager is betekend, waarbij de politierechter onder meer heeft overwogen dat aan dat oordeel niet in de weg staat dat de handtekening op de akte 'niet helemaal overeen lijkt te stemmen met de handtekening van verdachte zoals zichtbaar op zijn rijbewijs'.

De aanvraag bevat niet een duidelijke omschrijving waarin het novum – gelet op het hiervoor weergegeven oordeel van de politierechter over de betekening van de akte kennisgeving ingang ontzegging rijbevoegdheid en de op die akte geplaatste handtekening – zou bestaan, terwijl de aanvraag ook niet is voorzien van andere stukken dan het proces-verbaal van de terechtzitting, waaronder de aantekening van het mondeling vonnis van de politierechter. Het enkel aanduiden van een omstandigheid die (mogelijk) aanleiding had kunnen geven tot het opdragen van nader onderzoek door de rechter, levert daarbij niet een gegeven op als bedoeld in artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv. De aanvraag voldoet daarom niet aan de hiervoor genoemde eisen, zodat de Hoge Raad de aanvraag niet in behandeling kan nemen.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:817

Zaaknummer: 25/01000

Rechters: M.J. Borgers, C.N. Dalebout en R. Kuiper

Advocaten: L.M. Dragtenstein

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Is bij de door opsporingsambtenaren verrichte handelingen sprake geweest van pseudo-dienstverlening als bedoeld in artikel 126i Sv en kon het optreden van de opsporingsambtenaren mede plaatsvinden op grond van artikel 3 Politiewet?

Is bij de door opsporingsambtenaren verrichte handelingen sprake geweest van pseudo-dienstverlening als bedoeld in artikel 126i Sv en kon het optreden van de opsporingsambtenaren mede plaatsvinden op grond van artikel 3 Politiewet?

Wetsgeschiedenis

De artikelen 126i en 126j Sv zijn ingevoerd bij Wet van 27 mei 1999 tot wijziging van het Wetboek van Strafvordering in verband met de regeling van enige bijzondere bevoegdheden tot opsporing en wijziging van enige andere bepalingen (bijzondere opsporingsbevoegdheden), *Stb.* 1999, 245. De memorie van toelichting bij het betreffende wetsvoorstel houdt onder meer in:

‘3.4 Politie pseudo-koop of -dienstverlening

In de artikelen 126i en 126q wordt voorgesteld de pseudo-koop of -dienstverlening wettelijk te regelen. Deze bevoegdheid wordt in artikel 126i omschreven als het van de verdachte afnemen van goederen of het aan de verdachte verlenen van diensten, in het belang van het onderzoek. (...)

De bevoegdheid tot pseudo-koop of -dienstverlening is, naast de bevoegdheid tot infiltratie, apart geregeld omdat zij ook buiten een groep waarbinnen misdrijven worden beraamd of gepleegd aan de orde kan zijn. Ook is de bevoegdheid tot pseudo-koop of -dienstverlening alleen al vanwege het in beginsel eenmalige karakter van de handeling, een minder ingrijpende bevoegdheid dan infiltratie. De voorwaarden ervoor zijn dan ook lichter dan voor infiltratie; zij is reeds toegestaan in geval van verdenking van een misdrijf waarvoor voorlopige

hechtenis mogelijk is.

(...)

Voorgesteld wordt de uitoefening van de bevoegdheid tot pseudo-koop of -dienstverlening alleen te laten plaatsvinden op bevel van de officier van justitie. Het is aan de officier van justitie om te beoordelen of het belang van de opsporing bij de hantering van deze bevoegdheid opweegt tegen de risico's die hieraan zijn verbonden en de inbreuk op de rechtsorde die met deze bevoegdheid gepaard kan gaan. (...)

Het bevel tot de pseudo-koop of -dienstverlening zal in veel gevallen machtigen tot een strafbaar gestelde gedraging, zoals het kopen van een wapen of het te huur aanbieden van een loods. De opsporingsambtenaar die op een correcte wijze uitvoering aan dit bevel geeft, zal zich, evenals de infiltrant met succes kunnen beroepen op de strafuitsluitingsgrond van artikel 43 Sr.

(...)

3.5. Stelselmatige inwinning van informatie

In artikel 126j wordt voorgesteld te regelen dat de officier van justitie bevoegd is te bevelen dat een opsporingsambtenaar in het belang van het onderzoek stelselmatig informatie inwint over de verdachte, zonder dat kenbaar is dat hij optreedt als opsporingsambtenaar. In de praktijk is het niet ongebruikelijk dat een opsporingsambtenaar onder een andere identiteit, dus als undercover, stelselmatig informatie over een verdachte inwint, teneinde informatie of bewijsmateriaal te verzamelen. Een opsporingsambtenaar kan dit doen door stelselmatig in de omgeving van de verdachte te verkeren en aan activiteiten en gesprekken deel te nemen, waaraan ook de verdachte of personen uit de directe omgeving van de verdachte deelnemen. Denkbaar is dat een opsporingsambtenaar deelneemt aan een sportclub of telkens naar dezelfde uitgaansgelegenheid gaat, waar ook de verdachte gewend is heen te gaan en op deze wijze stelselmatig informatie over de verdachte inwint. Omdat de personen die hij daarbij ontmoet niet weten dat hij opsporingsambtenaar is, is de kans groot dat hij dingen te horen of te zien krijgt, mede doordat hij daarin kan sturen, waarvan hij anders geen kennis zou kunnen krijgen. Denkbaar is ook dat een opsporingsambtenaar deelneemt aan een zogenaamde newsgroup op internet, zonder dat de andere deelnemers aan de groep weten dat hij opsporingsambtenaar is.

(...)

De bevoegdheid tot het undercover stelselmatig inwinnen van informatie omtrent een

verdachte onderscheidt zich van de politiële infiltrant doordat niet wordt deelgenomen of meegewerkt aan een groep van personen of een georganiseerd verband waarbinnen misdrijven worden beraamd of gepleegd. De opsporingsambtenaar zal dan ook niet deelnemen aan het plegen of beramen van misdrijven. Aan de bevoegdheid zijn daarom minder risico's verbonden dan aan de infiltratie. Daarom is zij aan minder strenge voorwaarden gebonden. Het onderscheid met de stelselmatige observatie is daarin gelegen dat de opsporingsambtenaar uitdrukkelijk tot opdracht heeft om op zodanige wijze aanwezig te zijn in de omgeving van de verdachte, dat de verdachte of personen uit de directe omgeving van de verdachte met hem contacten onderhouden zonder dat zij weten dat zij met een opsporingsambtenaar van doen hebben. De opsporingsambtenaar observeert dus niet alleen, maar interfereert actief in het leven van de verdachte. Hij gaat daarbij verder dan alleen waarnemen of luisteren. Gelet op de stelselmatigheid waarmee dit kan gebeuren, kan deze bevoegdheid een inbreuk maken op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte.'

(*Kamerstukken II 1996/97, 25403, nr. 3, p. 33-35.*)

Beoordeling van het cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over het oordeel van het hof dat bij de door de opsporingsambtenaren verrichte handelingen geen sprake is geweest van pseudo-dienstverlening als bedoeld in artikel 126i Sv.

Artikel 126i Sv betreft onder meer de bevoegdheid tot pseudo-dienstverlening. Hiervan is sprake bij het door een opsporingsambtenaar aan een verdachte verlenen van een dienst. Gelet op de wetsgeschiedenis – waarin als voorbeeld wordt gegeven het te huur aanbieden van een loods en waarin wordt gewezen op de toepasselijkheid van de strafuitsluitingsgrond van artikel 43 van het Wetboek van Strafrecht in relatie tot het handelen van de pseudo-dienstverlener – gaat het bij pseudo-dienstverlening in de regel om een gedraging van een opsporingsambtenaar waarmee het begaan van een strafbaar feit wordt gefaciliteerd. Daarbij is een onderscheid met de stelselmatige inwinning van informatie, als bedoeld in artikel 126j Sv, erin gelegen dat bij die informatie-inwinning niet wordt deelgenomen aan het plegen of beramen van strafbare feiten.

Het hof heeft, gelet op de bewijsvoering, onder meer het volgende vastgesteld. In de periode tussen 22 juni 2017 en 28 juni 2017 zijn in opdracht van de officier van justitie opsporingsambtenaren van het team Werken Onder Dekmantel ingezet in het strafrechtelijk onderzoek 26Midway. Op 22 juni 2017 heeft opsporingsambtenaar [verbalisant 1] zich tijdens een telefoongesprek met de [medeverdachte], voorgedaan als een tussenpersoon van een leverancier die cocaïne kon leveren aan de verdachten. Vervolgens heeft opsporingsambtenaar

[verbalisant 2] het contact overgenomen, waarbij hij zich heeft voorgedaan als degene die namens de leverancier de kredietwaardigheid van de verdachten zou controleren in verband met een mogelijke verkoop van cocaïne aan hen. Op 23 juni 2017 heeft een ontmoeting plaatsgevonden met de verdachten. Bij die eerste ontmoeting ging het om even aan elkaar 'snuffelen', waarbij de opsporingsambtenaar zich liet 'verrassen' door wat hem daar zou worden verteld. Nadat de officier van justitie op 26 juni 2017 een bevel stelselmatige informatie-inwinning had afgegeven, heeft er op 28 juni 2017 een tweede ontmoeting plaatsgevonden. Tijdens deze tweede ontmoeting heeft opsporingsambtenaar [verbalisant 2] enkele uren gewacht op het geld dat hem zou worden getoond. De inzet van opsporingsambtenaar [verbalisant 2] is daarbij steeds gericht geweest 'op het zien van het geld', dat de verdachten echter niet konden tonen.

Het hof heeft op grond van deze vaststellingen geoordeeld dat het optreden van de opsporingsambtenaar, dat in de kern niet meer dan passief optreden als tussenpersoon inhield, niet kan worden aangemerkt als pseudo-dienstverlening in de zin van artikel 126i Sv. Dat oordeel getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is ook niet onbegrijpelijk. Anders dan het cassatiemiddel voorstaat, was de enkele omstandigheid dat de politie in het kader van de inzet van de opsporingsambtenaren zelf de term 'pseudodienstverleningstraject' heeft gebruikt, geen beletsel voor het hof om tot een eigen waardering en kwalificatie van het optreden van de opsporingsambtenaren te komen.

Het cassatiemiddel faalt in zoverre.

Het cassatiemiddel klaagt verder over het oordeel van het hof dat het optreden van de opsporingsambtenaren mede kon plaatsvinden op grond van artikel 3 Politiewet.

Voor een niet specifiek in de wet geregelde manier van opsporing moet worden aangenomen dat opsporingsambtenaren op grond van artikel 3 Politiewet en artikel 141 en 142 Sv alleen bevoegd zijn haar in te zetten op een wijze die een beperkte inbreuk maakt op de grondrechten van burgers en die niet zeer risicovol is voor de integriteit en de beheersbaarheid van de opsporing (vgl. HR 1 juli 2014, ECLI:NL:HR:2014:1563).

Het oordeel van het hof over de grondslag van het optreden van de opsporingsambtenaren houdt in de kern in dat dit optreden aanvankelijk heeft plaatsgevonden op grond van artikel 3 Politiewet en vervolgens, vanaf 26 juni 2017 en dus voorafgaand aan de tweede ontmoeting, mede op grond van het door de officier van justitie gegeven bevel stelselmatige informatie-inwinning. Bij het oordeel dat, voordat het bevel was afgegeven, het optreden kon worden gebaseerd op artikel 3 Politiewet heeft het hof in aanmerking genomen dat bij die werkwijze slechts een beperkte inbreuk is gemaakt op de persoonlijke levenssfeer van de verdachte. Dit

oordeel getuigt, mede gelet op wat onder 4.5 is vooropgesteld en in het licht van de onder 3.2 weergegeven wetsgeschiedenis, niet van een onjuiste rechtsopvatting en is in het licht van de onder 4.3.1 weergegeven vaststellingen van het hof niet onbegrijpelijk.

Het cassatiemiddel faalt ook in zoverre.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:819

Zaaknummer: 23/04121

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C.N. Dalebout

Advocaten: Reydt, E. van E. van Reydt

Wetsartikelen: 126i Sv, 126j Sv en 3 Politiewet

RECHTSPRAAK

Is de gestelde voorwaarde dat de verdachte zich door een forensische polikliniek of soortgelijke zorgverlener laat behandelen en zich houdt aan de aanwijzingen van de zorgverlener verenigbaar met artikel 14c lid 2 onder 11 Sr?

Is de gestelde voorwaarde dat de verdachte zich door een forensische polikliniek of soortgelijke zorgverlener laat behandelen en zich houdt aan de aanwijzingen van de zorgverlener verenigbaar met artikel 14c lid 2 onder 11 Sr?

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de door het hof gestelde bijzondere voorwaarde die kort gezegd inhoudt dat de verdachte zich door een forensische polikliniek of een soortgelijke zorgverlener laat behandelen en zich houdt aan de aanwijzingen van de zorgverlener, waaronder ook het innemen van medicijnen kan vallen. Het voert daartoe aan dat deze voorwaarde een vorm van dwangmedicatie inhoudt die inbreuk maakt op het zelfbeschikkingsrecht van de verdachte zoals onder meer gewaarborgd in artikel 8 EVRM.

De memorie van toelichting bij het wetsvoorstel dat heeft geleid tot wijziging van artikel 14c Sr houdt over het innemen van medicatie als onderdeel van een ambulante behandeling als bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder 11°, Sr onder meer in:

‘7. Ambulante behandeling

(...)

Een behandeling kan ook het innemen van medicatie met zich brengen. Het wetsvoorstel voorziet niet in een bevoegdheid tot dwangmedicatie. Het innemen van medicijnen kan dan ook niet worden afgedwongen. Er is dus ook geen sprake van een beperking van het recht op bescherming van het privé-leven in de zin van artikel 8 EVRM of het recht op onaantastbaarheid van het lichaam in de zin van artikel 11 van de Grondwet. De weigering medicijnen in te nemen die de behandelaar nodig acht, kan er wel toe leiden dat de rechter de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf beveelt vanwege het niet naleven van de bijzondere

voorwaarde. Het is bij het opleggen als bijzondere voorwaarde van een behandeling die het innemen van medicijnen mee kan brengen, dan ook van groot belang dat de rechter de betrokkene wijst op de gevolgen die het weigeren van een onderdeel van de behandeling kan hebben. De rechter die oordeelt over de vordering tenuitvoerlegging kan daarbij uiteraard rekening houden met de redenen die de veroordeelde opgeeft over zijn weigering om (nog langer) de medicijnen in te nemen, die de behandelaar nodig acht. De toetsende rol van de rechter is een waarborg om te voorkomen dat een dwangsituatie ontstaat bij de weigering medicijnen in te nemen vanwege de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf als stok achter de deur.'

(*Kamerstukken II 2009/10, 32319, nr. 3, p. 9-10.*)

De nota naar aanleiding van het verslag bij dat wetsvoorstel houdt over het innemen van medicatie als onderdeel van een ambulante behandeling als bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder 11°, Sr onder meer in:

'Ambulante behandeling

De leden van de VVD-fractie verzoeken het kabinet toe te lichten wat volgens haar de meest voorkomende redenen zijn waarmee rekening zou moeten worden gehouden als een veroordeelde weigert om (nog langer) medicijnen in te nemen. Hierover is in zijn algemeenheid geen stellige uitspraak te doen. Het is uiteindelijk aan de rechter om de redenen die de veroordeelde noemt, te beoordelen. Hierbij is het kader waarbinnen het medicijngebruik als onderdeel van de behandeling is voorgeschreven, van betekenis. Aan de ene kant vormt het weigeren van het innemen van medicijnen, zeker als dat een wezenlijk onderdeel is van de behandeling, een overtreding van de bijzondere voorwaarden. Aan de andere kant bestaat er in dit kader geen bevoegdheid tot dwangmedicatie. De toetsende rol van de rechter is een waarborg om te voorkomen dat een dwangsituatie ontstaat bij de weigering medicijnen in te nemen vanwege de tenuitvoerlegging van de vrijheidsstraf als stok achter de deur. Wat betreft de noodzaak van het innemen van medicijnen als onderdeel van de behandeling, zal de rechter zich uiteraard moeten baseren op de opvattingen van de ter zake deskundigen.

(...)

De leden van de PvdA-fractie vragen of bij het innemen van medicatie als onderdeel van een als bijzondere voorwaarde opgelegde behandeling nog sprake is van een keuzemogelijkheid voor de veroordeelde. Zoals bij alle bijzondere voorwaarden het geval is, wordt ook bij de voorwaarde van het ondergaan van een behandeling aan de veroordeelde gevraagd of hij bereid is deze voorwaarde na te leven. In de gevallen dat het innemen van medicijnen deel

uitmaakt van de behandeling is het van belang dat de justitiabele wordt gevraagd of hij ook daartoe bereid is. Geeft de justitiabele aan dat hij daartoe niet bereid is, dan is het opleggen van deze voorwaarde niet aan de orde. In het kader van de voorwaardelijke veroordeling bestaat immers niet een bevoegdheid om een behandeling en het innemen van medicatie af te dwingen. De justitiabele stemt dus in met de behandeling en de medicatie en daarom is er ook geen sprake van een inbreuk op de artikelen 8 van het EVRM en 11 van de Grondwet. Dat de justitiabele zich hierbij in zijn keuzemogelijkheden beperkt zou voelen, doordat bij gebrek aan zijn bereidheid om de voorwaarden na te leven, een onvoorwaardelijke gevangenisstraf kan worden opgelegd, is inherent aan het gegeven dat het gaat om de berechting van een door de justitiabele gepleegd strafbaar feit, waarvoor een passende bestraffing geboden is.

Uitspraken van het EHRM, als gevolg waarvan het opleggen als bijzondere voorwaarde van een behandeling die het innemen van medicijnen mee kan brengen, niet zou zijn toegestaan, zijn mij niet bekend. De jurisprudentie van het EHRM heeft veeleer betrekking op gevallen waarin het ondergaan van een behandeling of medische ingreep is afgedwongen en de waarborgen die daarbij in acht genomen moeten worden.'

(*Kamerstukken II 2010/11, 32319, nr. 7, p. 21-22.*)

Het hof heeft aan de deels voorwaardelijke veroordeling als bijzondere voorwaarde een ambulante behandeling voor een maximale duur van twee jaren verbonden. Als onderdeel van die voorwaarde heeft het hof opgenomen dat de verdachte zich houdt aan de aanwijzingen die de zorgverlener geeft voor de behandeling, waaronder ook het innemen van medicijnen kan vallen, als de zorgverlener dat nodig vindt een en ander zoals hiervoor is weergegeven.

Voor zover het cassatiemiddel steunt op de opvatting dat met het stellen van deze voorwaarde de verdachte kan worden gedwongen tot het innemen van medicijnen ('dwangmedicatie'), faalt het omdat die opvatting niet juist is. Wel kan, als de veroordeelde de aanwijzingen van de zorgverlener over het innemen van medicijnen niet naleeft, de rechter op grond van artikel 6:6:21 lid 1 Sv een op die niet-naleving steunende vordering tot (al dan niet gedeeltelijke) tenuitvoerlegging van de voorwaardelijke straf toewijzen. Bij zijn beoordeling van die vordering moet de rechter de therapeutische noodzaak van het innemen van de betreffende medicijnen betrekken, evenals het antwoord op de vraag of de veroordeelde voldoende is geïnformeerd over die medicijnen en de mogelijke gevolgen van het niet innemen daarvan (vgl., over het toedienen van medicijnen tegen de achtergrond van artikel 3 EVRM, EHRM 6 november 2014, nr. 12927/13, par. 104 (*Dvořáček/Tsjechië*)).

Een en ander brengt mee dat het stellen van deze voorwaarde niet in strijd is met artikel 14c lid 2 aanhef en onder 11° Sr of met artikel 8 EVRM. In dat verband is nog van belang dat het hof

het reclasseringsrapport waarin deze voorwaarde is geadviseerd op de terechtzitting aan de orde heeft gesteld en dat de verdachte zich, bij monde van zijn raadsman, over die voorwaarde heeft kunnen uitlaten.

Voor zover het cassatiemiddel hierover klaagt, faalt het.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:775

Zaaknummer: 23/02499

Rechters: V. van den Brink, Y. Buruma en T.B. Trotman

Advocaten: R.J. Baumgardt en M.J. van Berlo

Wetsartikelen: 3 EVRM, 8 EVRM en 14c Sr

RECHTSPRAAK

Heeft het hof het bewezen verklaarde opzet op het zonder invoervergunning binnenbrengen van goederen toereikend gemotiveerd?

Heeft het hof het bewezen verklaarde opzet op het zonder invoervergunning binnenbrengen van goederen toereikend gemotiveerd?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt onder meer over de bewezenverklaring van het ten laste gelegde voor zover het hof heeft bewezen verklaard dat de verdachte opzettelijk heeft gehandeld.

Overtreding van het voorschrift van artikel 3.37 Wet natuurbescherming zoals hier aan de orde, is op grond van artikel 1 onder 1° in verbinding met artikel 2 lid 1 van de Wet op de economische delicten een misdrijf voor zover dit delict opzettelijk is begaan.

Ten laste van de verdachte is, kort gezegd, bewezen verklaard dat hij opzettelijk heeft gehandeld in strijd met bij ministeriële regeling aangewezen voorschriften van EU-verordeningen, door zonder invoervergunning de in de bewezenverklaring bedoelde goederen in te voeren. Daaruit volgt dat het (voorwaardelijk) opzet van de verdachte gericht moet zijn geweest op het ontbreken van de betreffende vergunning.

Het hof heeft geoordeeld dat het handelen van de verdachte van meet af aan gericht is geweest op de invoer van de in de bewezenverklaring genoemde goederen in Nederland en dat hierbij sprake was van '(vol) opzet' van de verdachte. Het hof heeft daaraan in het bijzonder ten grondslag gelegd dat de verdachte zich er niet van heeft vergewist dat de vereiste vergunningen waren afgegeven voordat de goederen werden geëxporteerd en geïmporteerd. Mede gelet op wat de verdediging hierover heeft aangevoerd – namelijk dat de verdachte, op grond van de door hem met de verkoper gemaakte afspraak, erop heeft vertrouwd dat de verkoper van de goederen zou zorgdragen voor onder meer de vereiste vergunning voor de invoer van de goederen – heeft het hof ontoereikend gemotiveerd dat het opzet van de

verdachte was gericht op het zonder invoervergunning binnenbrengen van de genoemde goederen.

Het cassatiemiddel slaagt in zoverre.

De redactie, juni 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:811

Zaaknummer: 24/00494

Rechters: M.J. Borgers, A.L.J. van Strien en C. Caminada

Advocaten: J. Kuijper en Th.O.M. Dieben

Wetsartikelen: 2 WED

RECHTSPRAAK

Heeft het hof de verklaringen van de aangever voor het bewijs kunnen gebruiken, terwijl de verdediging ten aanzien van die getuige niet het ondervragingsrecht heeft kunnen uitoefenen?

Heeft het hof de verklaringen van de aangever voor het bewijs kunnen gebruiken, terwijl de verdediging ten aanzien van die getuige niet het ondervragingsrecht heeft kunnen uitoefenen?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt dat het hof in strijd met artikel 6 EVRM de verklaring van de [aangever] voor het bewijs heeft gebruikt, terwijl de verdediging ten aanzien van die getuige geen effectieve mogelijkheid heeft gehad om het ondervragingsrecht uit te oefenen.

In gevallen waarin de rechter voor het bewijs gebruik wil maken van een door een getuige afgelegde verklaring, terwijl de verdediging – ondanks het nodige initiatief – niet een behoorlijke en effectieve mogelijkheid heeft gehad om ten aanzien van die getuige het ondervragingsrecht uit te oefenen, moet de rechter nagaan of het proces als geheel eerlijk is verlopen. Hierbij zijn – met het oog op de beoordeling of de procedure in haar geheel voldoet aan het door artikel 6 EVRM gewaarborgde recht op een eerlijk proces – van belang (i) de reden dat het ondervragingsrecht niet kan worden uitgeoefend met betrekking tot een getuige van wie de verklaring voor het bewijs wordt gebruikt, (ii) het gewicht van de verklaring van de getuige, binnen het geheel van de resultaten van het strafvorderlijke onderzoek, voor de bewezenverklaring van het feit, en (iii) het bestaan van compenserende factoren, waaronder ook procedurele waarborgen, die compensatie bieden voor het ontbreken van een ondervragingsgelegenheid.

Voor de beoordeling of wordt voldaan aan de eisen van een eerlijk proces, is het gewicht van de verklaring van de betreffende getuige in de bewijsconstructie een belangrijke beoordelingsfactor. Dat doet er echter niet aan af dat ook de aanwezigheid van een goede reden voor het niet kunnen ondervragen van de getuige en het bestaan van compenserende

factoren in die beoordeling moeten worden betrokken, waarbij al deze beoordelingsfactoren in onderling verband moeten worden beschouwd. Naarmate het gewicht van de verklaring van de getuige groter is, is het – wil de verklaring voor het bewijs kunnen worden gebruikt – des te meer van belang dat een goede reden bestaat voor het niet bieden van een ondervragingsgelegenheid en dat compenserende factoren bestaan. (Vgl. HR 20 april 2021, ECLI:NL:HR:2021:576, r.o. 2.12.2 en 2.12.3, en HR 12 oktober 2021, ECLI:NL:HR:2021:1418, r.o. 2.4.2.)

In verband met de hiervoor als (ii) genoemde beoordelingsfactor is het volgende van belang. Voor de beantwoording van de daaraan verbonden vraag of de bewezenverklaring in beslissende mate steunt op de verklaring van een, ondanks het nodige initiatief daartoe, niet door de verdediging ondervraagde getuige, is van belang in hoeverre die verklaring steun vindt in andere bewijsmiddelen. Het benodigde steunbewijs moet betrekking hebben op die onderdelen van de hem belastende verklaring die de verdachte betwist. Of dat steunbewijs aanwezig is, wordt mede bepaald door het gewicht van de verklaring van deze getuige in het licht van de bewijsvoering als geheel. Voor de in cassatie aan te leggen toets of de bewijsvoering aan de hier en hiervoor genoemde eisen voldoet, kan van belang zijn of de feitenrechter zijn oordeel hierover nader heeft gemotiveerd. (Vgl. HR 4 juli 2017, ECLI:NL:HR:2017:1016, r.o. 3.2.2 en 3.2.3.)

Het hof heeft – onder verwijzing naar het arrest van de Hoge Raad van 29 januari 2019, ECLI:NL:HR:2019:123 – overwogen dat de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de aangever niet hebben te gelden als ‘sole or decisive’, maar als verklaringen van ‘significant weight’, en dat de omstandigheid dat de verdediging de aangever niet heeft kunnen ondervragen en dat haar daarvoor geen compensatie is geboden, daarom niet in de weg staat aan het gebruik van de verklaringen van de aangever voor het bewijs. Gelet op de weergegeven rechtspraak van de Hoge Raad van na 2019, is echter voor de vraag of compensatie moet worden geboden, niet van doorslaggevend belang of de verklaring van de getuige als ‘sole or decisive’ geldt, dan wel van ‘significant weight’ is. Bepalend is het gewicht van de verklaring in de bewijsconstructie, waarbij geldt dat naarmate het gewicht van de verklaring van de getuige groter is, het – wil de verklaring voor het bewijs kunnen worden gebruikt – des te meer van belang is dat een goede reden bestaat voor het niet bieden van een ondervragingsgelegenheid en dat compenserende factoren bestaan. In zoverre getuigt het oordeel van het hof van een onjuiste rechtsopvatting.

Dit leidt echter niet tot cassatie. Daarvoor is het volgende van belang.

Met zijn overweging dat het, na de toewijzing door het hof van het verzoek van de verdediging om de aangever als getuige te horen, ondanks de inspanningen van het kabinet van de

raadsheer-commissaris niet tot een verhoor van de aangever is gekomen, heeft het hof kennelijk – en in cassatie onbestreden – geoordeeld dat sprake was van een ‘good reason for the absence of the witness’ (vgl. EHRM 15 december 2015, nr. 9154/10, par. 107 (*Schatschaschwili/Duitsland*)).

Verder heeft het hof, in verband met zijn overweging dat de voor het bewijs gebruikte verklaringen van de aangever niet hebben te gelden als ‘sole or decisive’, maar als verklaringen van ‘significant weight’, vastgesteld dat die verklaringen op belangrijke onderdelen steun vinden in ander bewijsmateriaal. Het hof heeft daarbij in het bijzonder gewezen op het door de politie van de aangever verkregen signalement van de dader van de diefstal en de omstandigheid dat de verdachte vervolgens – ongeveer 45 minuten na de diefstal – is aangetroffen met de telefoon van de aangever in zijn broekzak. Hierover heeft het hof vastgesteld dat de telefoon was gelokaliseerd via ‘find my iPhone’ en dat de telefoon een geluidssignaal afgaf vanuit de broekzak van de persoon die voldeed aan het door de aangever opgegeven signalement: de verdachte.

Met deze vaststellingen en oordelen heeft het hof tot uitdrukking gebracht dat de bewijsvoering voldoende steunbewijs bevat voor de verklaringen van de aangever en dat in die bewijsvoering compenserende factoren besloten liggen, die compensatie bieden voor het ontbreken van een ondervragingsgelegenheid doordat zij steun geven aan de betrouwbaarheid van de verklaringen van de aangever. Dat oordeel – waarin besloten ligt dat ‘the proceedings as a whole were fair’ (vgl. EHRM 15 december 2015, nr. 9154/10, par. 116 (*Schatschaschwili/Duitsland*)) – getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en het is ook niet onbegrijpelijk. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat uit de als bewijsmiddel 3 gebruikte verklaring van de verdachte kan worden afgeleid dat hij de aangever in de betreffende nacht heeft gezien, en dat het hof de verklaring van de verdachte dat hij de telefoon op straat heeft gevonden (en dus niet heeft gestolen), als ongeloofwaardig terzijde heeft kunnen schuiven.

Het cassatiemiddel is tevergeefs voorgesteld.

De redactie, juni 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:805

Zaaknummer: 23/00607

Rechters: V. van den Brink, T. Kooijmans en T.B. Trotman

Advocaten: B.J.W. Tijkotte

Wetsartikelen: 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft de rechtbank ten onrechte het verweer verworpen dat het beslag niet voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit?

Heeft de rechtbank ten onrechte het verweer verworpen dat het beslag niet voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit?

Wenk

Het cassatiemiddel klaagt over de verwerping door de rechtbank van het verweer dat het beslag niet voldoet aan de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit.

De rechter is bij de beoordeling van het beklag over de inbeslagneming niet verplicht ambtshalve te onderzoeken of voortzetting van het beslag in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. Als echter door of namens de klager wordt aangevoerd dat zijn persoonlijke belangen bij de opheffing van het beslag zwaarder moeten wegen dan het met artikel 94 en/of 94a Sv nagestreefde strafvorderlijk belang bij het voortduren daarvan, kan de rechter gehouden zijn blijk te geven van zo'n onderzoek. Bij een beslag dat is gelegd op grond van artikel 94a Sv kan de rechter daarnaast gehouden zijn blijk te geven van zo'n onderzoek als door of namens de klager wordt aangevoerd dat geen redelijke verhouding bestaat tussen de waarde van de in beslag genomen voorwerpen en de te verwachten hoogte van de eventuele betalingsverplichting(en).

De vraag wanneer de rechter blijk moet geven van een onderzoek naar de vraag of voortzetting van het beslag in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit, en – als dat het geval is – welke eisen moeten worden gesteld aan de motivering van zijn beslissing, laat zich niet in algemene zin beantwoorden, maar is afhankelijk van de concrete onderbouwing en de indringendheid van de door of namens de klager aangevoerde argumenten. Ook is van belang wat daarover door het openbaar ministerie wordt ingebracht. Verder komt betekenis toe aan het tijdsverloop sinds de beslaglegging en aan de termijn waarbinnen een beslissing in de hoofdzaak of in de ontnemingsprocedure redelijkerwijs valt te verwachten. Naarmate meer tijd is verstreken – en de klager dus al langer door het beslag

wordt getroffen – kan meer gewicht toekomen aan de persoonlijke belangen van de klager bij de opheffing van het beslag. (Vgl. HR 31 januari 2023, ECLI:NL:HR:2023:128, r.o. 2.4.1 en 2.4.2.)

Uit het feitenrelaas volgt dat namens de klager naar voren is gebracht dat – uitgaande van de door het openbaar ministerie gehanteerde bedragen bij een teruggave onder zekerheidsstelling – de waarde van de in beslag genomen voorwerpen € 67.775 bedraagt, terwijl het conservatoire beslag is gelegd met het oog op de oplegging van een schadevergoedingsmaatregel van € 38.000. De rechtbank heeft het beklag, ook voor zover dat erop berust dat geen redelijke verhouding bestaat tussen de waarde van de in beslag genomen voorwerpen en de te verwachten hoogte van de eventuele schadevergoedingsmaatregel, ongegrond verklaard.

Gelet op wat namens de klager, mede onder verwijzing naar de door het openbaar ministerie genoemde waarde van de in beslag genomen voorwerpen, is aangevoerd, was de rechtbank gehouden blijk te geven van een onderzoek of voortzetting van het beslag in overeenstemming is met de eisen van proportionaliteit en subsidiariteit. De rechtbank heeft echter, door te volstaan met de overweging dat ‘de stelling dat de waarde van de inbeslaggenomen goederen de hoogte van een mogelijke schadevergoedingsmaatregel zal overstijgen, mede gelet op het karakter van het onderzoek in raadkamer, op zichzelf geen reden (is) om het beslag op te heffen’, onvoldoende concreet blijk gegeven van zo’n onderzoek. Voor zover de rechtbank hierbij van oordeel is geweest dat het summiere karakter van het onderzoek in raadkamer eraan in de weg staat dat een dergelijk onderzoek naar de verhouding tussen de waarde van de in beslag genomen voorwerpen en de te verwachten hoogte van de eventuele betalingsverplichting plaatsvindt, heeft zij miskend wat eerder is vooropgesteld.

Het cassatiemiddel slaagt.

De redactie, juni 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:804

Zaaknummer: 23/01881

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en C. Caminada

Advocaten: Stevens, S.W.M. S.W.M. Stevens

Wetsartikelen: 94 Sv, 94a Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Is er sprake van een ‘onderzoek’ als bedoeld in artikel 8 lid 5 WVV 1994 en kon het hof volstaan met de constatering van het vormverzuim?

Is er sprake van een ‘onderzoek’ als bedoeld in artikel 8 lid 5 WVV 1994 en kon het hof volstaan met de constatering van het vormverzuim?

Wenk

Beoordeling van het eerste cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat sprake is van een ‘onderzoek’ als bedoeld in artikel 8 lid 5 van de Wegenverkeerswet 1994.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 3.

Beoordeling van het tweede cassatiemiddel

Het cassatiemiddel klaagt over het oordeel van het hof dat kan worden volstaan met de constatering van het vormverzuim dat de termijn van de bloedafname uit artikel 12 lid 3 van het Besluit alcohol, drugs en geneesmiddelen in het verkeer is overschreden.

Het cassatiemiddel leidt niet tot cassatie. De redenen daarvoor staan vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.

De redactie, juni 2025

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 27-05-2025

ECLI: ECLI:NL:HR:2025:823

Zaaknummer: 23/02156

Rechters: M.J. Borgers, M. Kuijer en F. Posthumus

Advocaten: J. van der Stel

Wetsartikelen: 8 WVV